

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

26 aprilie 2017

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

mun. Chișinău

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de petiționarul Stamatov Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 17 ianuarie 2017,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.11.2016 – 02.12.2016.

Instanța de recurs: 29.12.2016 – 17.01.2017.

C O N S T A T Ă :

1. La 04 noiembrie 2016 în Judecătoria Comrat a parvenit plângerea lui Stamatov G. în interesele lui Stamatova A. împotriva ordonanței procurorului procuraturii UTA Găgăuzia, biroul Comrat, Vlah A. din 22.10.2016 privind refuzul în pornirea urmăririi penale și încetarea procesului penal, adoptarea hotărârii privind pornirea urmăririi penale în privința persoanelor implicate în dobândirea prin escrocherie a unei părți din proprietate funciară, ce aparține altei persoane și vânzarea acesteia.

2. Prin încheierea Judecătoriei Comrat din 02 decembrie 2016 plângerea lui Stamatov G. în interesele lui Stamatova A. a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

3. Nefiind de acord cu încheierea primei instanței, petiționarul a atacat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea acesteia, cu recunoașterea nula a ordonanței contestate și cu obligarea procurorului să înlăture încălcările comise de organul de urmărire penală.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 17 ianuarie 2017, recursul declarat a fost respins ca fiind neîntemeiat, cu menținerea încheierii în vigoare.

5. În motivarea soluției, instanța de recurs a indicat că potrivit art. 299 Cod de procedură penală, procurorul în termen de cel mult 15 zile de la primirea plângerii înaintate în condițiile art. 298 Cod de procedură penală, este obligat să o examineze și să comunice decizia sa persoanei care a depus plângerea. În cazul, în care plângerea se respinge, procurorul, prin ordonanță, urmează să expună motivele pentru care o consideră neîntemeiată, explicând modalitatea contestării hotărârii sale la judecătorul de instrucție.

Așadar, din materialele dosarului, instanța de recurs a constatat că la 24.06.2016 Stamatov G. în interesele lui Stamatov A. s-a adresat cu plângerea supusă examinării la

Procuratura mun. Comrat, iar la 15.08.2016 ultimului i-a fost expediată ordonanța Procuraturii mun. Comrat din 30.07.2016 privind refuzul în pornirea urmăririi penale. Ulterior, nefiind de acord cu ordonanța menționată, acesta s-a adresat organului ierarhic superior și prin ordonanța Procurorului Adjunct al Procurorului UTA Găgăuzia din 08.09.2016, a fost anulată ordonanța din 30.07.2016 privind refuzul în pornirea urmăririi penale, în baza plângerii lui Stamatov A.

În continuare, instanța de recurs a menționat că la 16.09.2016 materialul la examinarea plângerii lui Stamatov A. a fost expediat Șefului SUP IP Comrat pentru desfășurarea urmăririi penale. La 22.10.2016, în baza materialelor expediate, Procurorul UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, Vlah A. a emis ordonanța privind refuzul în pornirea urmăririi penale, aceasta fiind expediată în adresa petiționarului la 24.10.2016.

În această ordine de idei, instanța de recurs a indicat că prevederile art. 299/1 Cod de procedură penală, prevăd modalitatea de contestate a actelor emise de către procuror și organul de urmărire penală.

Astfel, plângerile împotriva acțiunilor sau inacțiunilor procurorului, organului de urmărire penală sau organului care desfășoară activitatea operativă de investigații poate fi depusă în adresa judecătorului de instrucție, doar după respectarea de către petiționar a prevederilor art. 298, 299/1 Cod de procedură penală. În cazul în care persoana indicată la art. 313 alin. (1) Cod de procedură penală, a depus plângere nemijlocit în instanța de judecată fără respectarea procedurii prealabile de soluționare, judecătorul va emite o încheiere, potrivit căreia plângerea dată va fi recunoscută ca inadmisibilă, cu explicarea procedurii de contestare.

Prin urmare, instanța de recurs aplicând prevederile menționate la speța dată, a constatat că petiționarul nu a respectat procedura prealabilă stabilită de legislație cu referire la contestarea ordonanța procurorului Procuraturii mun. Comrat, Vlah A. din 22.10.2016 privind refuzul în pornirea urmăririi penale.

În atare circumstanțe, instanța de recurs a menționat că petiționarul urma să conteste ordonanța nominalizată la procurorul ierarhic superior, iar în cazul în care nu era de acord cu răspunsul, acesta urma să depună o contestație în instanța de judecată.

De asemenea, instanța de recurs a considerat că în cazul în care se depistează careva încălcări la etapa urmăririi penale, judecătorul de instrucție este în drept să emită doar o încheiere, prin care să oblige procurorul să înlăture încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului sau persoanei juridice, nu și să se pronunțe asupra pornirii urmăririi penale, așa cum a solicitat petiționarul.

Respectiv, emiterea hotărârii privind pornirea urmăririi penale este dreptul exclusiv al organului de urmărire penală (inclusiv procurorului) și judecătorul de instrucție nu este în drept să adopte decizii privind pornirea urmăririi penale.

În baza celor expuse, instanța de recurs a constatat, că prima instanță a emis hotărâre legală și întemeiată, din care motiv recursul petiționarului urmează a fi respins, ca fiind neîntemeiat

6. La 14 februarie 2017 petiționarul Stamatov G. a depus recurs în anulare, prin care solicită casarea hotărârilor adoptate la caz, cu pronunțarea unei noi hotărâri de anulare a ordonanței procurorului din 22.10.2016 privind refuzul pornirii urmăririi penale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că, în ordinea recursului în anulare, potrivit modificărilor din Codul de procedură penală din 27 octombrie 2012, poate fi atacată doar sentința, legalitatea căreia a fost verificată pe căile ordinare de atac – în apel și în recurs și a devenit irevocabilă la momentul pronunțării deciziei instanței de recurs.

Astfel, încheierile judecătorești, prin care s-au soluționat alte chestiuni decât vinovăția persoanei, în speța dată a fost examinată plângerea petiționarului înaintată în baza art. 313 Cod de procedură penală, au numai un dublu grad de jurisdicție, prima instanță și de recurs, cale de atac, prevăzută de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nici o derogare.

Prin urmare, raportând prevederile legale menționate supra la cauza dată, instanța de recurs constată că recurentul contestă decizia instanței de recurs potrivit căreia a fost examinată plângerea sa înaintată în baza art. 313 Cod de procedură penală, iar o atare hotărâre irevocabilă nu este susceptibilă de a fi atacată în ordinea recursului în anulare, deoarece nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat de către petiționarul Stamatov G., întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

8. În temeiul art. 456, 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de petiționarul Stamatov Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 17 ianuarie 2017, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 mai 2017.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru